

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben öv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 6 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 80 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

X. évfolyam

Vasárnap 1901. évi szeptember 29-én.

39 szám.

Magyar művelődés.

(p. e.) Nem minden öröm és büszkeség nélkül tekinthetünk végig azokon az alkotásokon, melyeket a magyar nemzet a jog, művelődés, művészet és embertársi szeretet nemes céljaira, a múlt század második felében alkotott.

A nemzet újja ébredése óta rohamosan keletkeztek olyan intézmények, a melyeknek létrehozásán más nyugati népek évszázadokon át fáradoztak.

Ezen alkotások anyagi és erkölcsi berendezései teljesen a nyugati műveltség által megkivánt magaslaton állanak, sőt nem egyszer, a céljuk megfelelő berendezésük által mintául szolgálhatnak a nyugati népek előtt is.

Hogy ez így van, azt köszönhetjük, legelső sorban annak, hogy a magyar nemzetnek minden elképzelhető lelki képessége meg van arra nézve, hogy a művelődésre törekedjék, és az ahoz vezető utat a kellő időben és a kellő csapásban megtalálja. Köszönhetjük másodsorban annak, hogy hosszú századok óta, az utolsó harmincz év békés viszonyai megadták a módot arra, hogy a művelődés útján nagy lépésekkel haladjunk előre.

Ezen művelődéssel azonban nemcsak magunk iránt róttunk le az elodázhatatlan kötelességet, hanem ezzel tartozunk az emberiségnek is, igyekezzünk megfizetni minden tartozást, a mit az emberiség egy

művelt jelzőre törekvő vagy számot tartó nemzetre ró.

Büszkeséggel és örömmel nézhetjük és említhetjük ebből a szempontból hazánknak összes intézményeit s elmondhatjuk, hogy a művelődés terén lépést tartunk, — bár szűkebb körben, — a nyugot európai nemzetekkel.

Dicsérendő igyekezettel, erőnk nem felülmúló áldozatokkal létesített intézményeink azonban kevés kivétellel nélkülözik az eredeti magyar művelődés bélyegét.

Nézzünk végig a jog, a művelődés, a művészet, az emberszeretet terén létrehozott alkotásokon és azt találjuk, hogy a külső máz tetszetősége, a belső tartalom czélszerűsége mellett, egy nagy hiányosság érint bennünket idegenszerűleg, mert alig egy vagy másik helyen találjuk meg azt a jegyet, — a melyik az illető intézményt sajátunkká eszünkbeől, szívünkbeől fakadóvá tenné számunkra, rányomván az eredeti magyar művelődés bélyegét.

Vastag hálátlanság volna ezen hiányosságért a létrehozókat okolni.

Menti őket a lázas munka, a melylyel századok mulasztásait rövid pár évtized alatt igyekeztek pótolni.

Lázas igyekezetükben a művelődést akarták magasabb és magasabb fokra fejleszteni e hazában, és a külföld által e tekintetben nyújtott példák elfogulttá tettek az eszmék megteremtőit, egyszerűen műveltségre törekedtek, olyanra, a melyek

a nyugoti nemzeteket, — a legelső sorba emelték.

Itt azután mindjárt belopódzott a terv kivételébe, — a soha, semmiféle akciónál tekinteten kívül nem hagyandó kérdés, — a faji és nyelvi individualitás kérdése.

Mintákat vettünk a számító angol, a heves francia, a statisztikus német nemzetek hasonló intézményeiről és ezen minták után alkottuk meg a magunk intézményeit, s ma, midőn ezen alkotások a művelődés útjait egyengetik számunkra, látjuk, hogy azok szelleme sok esetben nem felel meg a magyar szellemnek és elismerjük bár azoknak nemzeti életünkre való hatását, de nem oly alakban és nem olyan rendszerben, a mint azt a magyar szív és magyar elme megkivánná.

Nem követtük azt a tanítást, a melyet gróf Széchenyi tűzött elénk, mondván, hogy: itt Magyarországon, nyugat és kelet közt egy új, minden eddigittől eltérő eredeti magyar művelődés teremtessek.

Faji és nyelvi önállóságunk határozottan eltilt bennünket attól, hogy törekvéseinkben idegen példákat tartsunk szem előtt, önálló művelődést kell teremtenünk, a melynek minden alkotásán észrevegye mindenki, hogy ez a magyar művelődés eredménye.

Nincs ezzel az mondva, hogy ne fogadjuk be a művelt nyugat szellemét, de midőn befogadjuk, érvényesítsük önálló magyar szellemünket is anélkül, hogy a maradiság vádjával illethetnének bennünket.

Tárcza.

Uj-Vineta.*)

(Egy elmúlt jubileumhoz.)

„Volt valaha egy város...”

A vanda néphagyomány egy ősrégi, hatalmas kereskedő-városról regél, melyet évszázadokkal ezelőtt elnyelt az északi-tenger örök éhes áradata. Az usedomi halászközösök tisztá nyári napokon a tenger kristály méhében szeszélyes alakú tornyokat vélnek láthatni, — az erkélyről csodálatos tengeri növények nyújtogatják csápjait, a tornyok ives bolthajtásai alatt szörnyhalak eveznek. Husvét vasárnapján megkondulnak a mélységben Vineta harangjai és míg zugáruk belevegyül a tenger halk morajába, a végtelen hullám-sír felett félnék sirályok vijjongnak.

Vineta, az egykor hatalmas északi város, Vineta, a halottak néma városa pártára akadt ott délen, a hajdani Bánság szívében. Egy „hajdan hatalmas város” készül „a halottak néma városává” átalakulni. A pusztulás szomorú folyamata kevésbé költői módon, de vaskövetkezéssel haladt, és ha soha nem következik be, a javulás „Európa élet-tárának” leggazdagabb városáról is elmondhatják majdan: Volt valaha egy város...

Ha megakarják ismerni Uj-Vinetát, kalauzok lesznek. Temesvártól délnek a nádas lapály elé hirtelen meredek hegydűcs szökik, komor daczczal feszülve a végtelen...

*) Igéretünkhöz képest teljes egészében közöljük az általunk szerkesztett „Délvidéki Nemzetor” 1888-ik évi november hó 18-án megjelent 47-ik számából városunk oszlopos fiának, orsz. gyűll. képviselőnek, H e r c z e g Ferencnek jelenleg annyit emlegetett alábbi tárczáját, melyből napnál világosabban kitűnik, hogy abban nem csak nem bántja és sértegeti, hanem dicsőíti és gloriifikálja Verseczet és a verseczi polgárságot. Szerk.

len rónának, mintha mondaná: Buddtól eddig te uralkodtál — itt véged van. És a róna, hatalmas földhullámot vetve, megtörtén simul a hegy lábához. A lapályba szigetelt száklagerincz egy meredek kupját csonka vártorony koronázza, rezés ormával élesen fűrdök a bánsági és sötét azur koronjába; a rom sok mértföldnyi távolra uralja a vidéket, jogát évszázados legitimitásra alapítva, — e legitimitás eredetének titka, mint minden igazi legitimitásé, előszó a népvándorlás ködös homályában.

A vártorony erkélyéről gyakran nézhettek a magyar várkapitányok gonddérkes fővel délnak, ha az ország kapuja, idegen keleti kalóz nemzetiségek buzogánycsapásai alatt döngött, és ha a Duna völgyéből feketén és vészjólóan hömpölyögtek elő pusztítóan néphullámok, feltarthatatlan erővel áradva éjszának — Európa szívének. A termékeny vidék, mely zöld térkép gyanánt terül el a hegy alatt, évszázadokon át találkozó helye volt a Kelet és Nyugat népeinek, s a történelem bizonyítja, hogy e találkák véresek voltak. Ma már a színtért, melyet a keresztes és a félhold jelvénye alatt küzdött gladiatorok vére dztattott, szorgalmas kezek felszántották.

Odafenn a vár romba dől — de lenn a vár jobbagyok szálmaknyói gyarapodni kezdtek, és ma — alig másfél évszázad után — 25.000 lakossal bír Versecz szabad királyi városa.

Hol a polgárosodás legsúlyosabb munkája végzendő, hol pusztákat kell termékenyekké tenni és mocsarakat száritani, oda a világtörténelem erjedési folyamata rendszeres ama szívós, aczélizmu germán fajt veti, mely e munkákra látszik legtöbb hivatással birni. A bánsági németek nem nevezhetők rokonszenves fajtának. Hosszú, szikár alakok, a bánsági nap hevében cserzett bőrrel, a korai tulságos munkától görbült gerinczcel; — a mellett zárkóztak a dőllyig, komorak a durvaságig és józanok a cinizmusig. Néphagyományaik szárazak, humoruk sivér, dalaik és tánczok kétségbeesztők, nemzeti viseletük nincsen; de vannak aczél izmak, kökemény ökleik, főleg pedig van józan eszük

és törhetetlen munkakedvük. Lelkesedni — a szó kortes értelmében — nem tudnak; hangzatos hazafastkodás iránt nincs érzékük; politikai ábrándokat nem ismernek. Az ország dolgával nem törődnek, a megyével évszázados torzalkodásban élnek Csökönnyös ellenzéki szellemük, főleg községi ügyeik intézésénél érvényesül; tanácsstermük parlamentáris élete emlékeztet az olasz patricizmus köztársaságokra, mely hasonlatosságot az örökös családi versengések csak növelik. Ha a patricizmus dőllyföt demokratizmusnak lehet nevezni, akkor a legtisztább demokráta — a városi parasztvirilista, kinek családi háza sok esetben győzelmesen kiállja a versenyt a környék uri kastélyaival, semmiféle tekintély iránt nem érez tiszteletet, legkevésbé pedig a hivatalos tekintély iránt. Tisztviselőiket, kikkel soha nem felejtetik hogy csak fizetett szolgáló a közönségnek, élesen és bizalmatlanul ellenőrzik és ez ellenőrzési rendszer csodálatos virágai gyakran hajtják föl indáikat a minisztériumok palotáiba.

Helyzetüknek józan felfogására mutat, hogy országgrészünk szláv és román lakosságával szemben mindenkör a magyar állameszme zászlóvivői voltak és elszánt természetükben fekszik, ha ez eszméért és zászlóért nagy és véres áldozatokat hoztak: Az 1848/49-iki évek folyamán a vidéken történt dolgok még élénk emlékekben vannak: a lázongó Bánságba ékelt németek nem haboztak a magyar lobogót kitűzni, s az e lobogó alatt kigyulladt guerilla-harcot, mely vérfigyaszító részletében ritkítja pártját a világtörténelemben, kitűnő bravourral küzdötték végig.

1888. évi szeptember hóban volt századik évfordulója annak hogy, a verseczi polgárság merész ököllel irta nevét a Délvidék történelmének lapjaira. Az 1788-ik év szeptember hava a szomorú emlékü „utolsó törökjárat” hozta az országgrészre, mely Mária Terézia óta oly szép kulturális virágzásnak indult. II. József császár orosz szövetségével ráütött a portára, mely akkor a „beteg ember” első lázáiban kínlódott, de a császár nem bizonyult szerencsés kato-

Ma, midőn az idő intő szava egyik vagy másik intézményünk megváltoztatására, avagy újak létrehozására serkent bennünket, ne feledjük el Széchényi szavait, hogy Magyarországon eredeti magyar művelődésre van szükségünk, mert ez ad nekünk kifelé tekintélyt, befelé önértzetet és ellenállási képességet.

Ha lelkileg önállóak leszünk, minden más téren könnyebben elérhetjük az önállóságot.

NAPI HIREK

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától a következő leirat érkezett «Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete» elnökségéhez:

«145.784—901. A. I. Tekintetes Dr. Seemayer Károly ügyvéd úrnak, a «Verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület» elnökének Verseczen. Kereskedelemügyi Minister úr ó Nméltósága a verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület részére engedélyezett utazási kedvezmény ügyében szeptember hó 10-én 5074. eln. sz. a. hozzánk intézett magas rendelete végrehajtásában értesítjük T. Czimet, hogy ó Nméltósága, tekintve a jegyek kezelésére megejtett vizsgálat során beigazolt ama súlyos beszámítás alá eső visszaéléseket és mulasztásokat, melyek a verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület részére az 1894. évi július 31-én 3228. eln. sz. a. kelt kereskedelmi miniszteri rendelet alapján az egyesület elnöksége által elhelyezendő cseregyermek és azok kísérőinek engedélyezett félárú utazási kedvezmények kiszolgáltatása körül felmerültek, az idézett rendeleten alapuló utazási kedvezményt egyszer s mindenkorra beszüntette. Budapest,

nának, mert az aldunai balsikerek után kénytelen volt Káransebes felé vonulni — a Délvidéket nyomába özőnlő spahiknak és oláh lázadóknak hagyva prédául. Az osztrák táborok már akkor alkalmazta ama később Rosztopsin által hirhédtté tett taktikai elvet, melyet „az ellenségnek a segélyeszközöktől való megfosztásának” neveznek: az éjszakra vonuló császári hadoszlop újat a felgyújtott falvak gomolygó füstoszlopai jelölték. Időközben Orsovánál betörték a tatár lovasok, s a még hátramaradt lovasság a közeleddi ellenség kegyetlenkedésének hírére, nyakra-főre menekült az osztrákok nyomában Temesvárnak. Az osztrák gyujtó kanóc kész volt Versecz számára, midőn egy verseczi küldöttség jelent meg a császárnál azon kérelemmel: a császár vonuljon el katonáival, de nekik ne adjon fegyvereket, ők megvédik helységüket saját emberségükből is. A császár teljesítette a csökönyös svábok kívánságát, /s midőn szeptember 21-én megjelentek a török portyázók a helység déli oldalán Brechchainville tábornok lovasai, sok szerencsét kívánva a védőknek, kivágtattak Versecz északi oldalán. A védők, kik vezérül Hennemann Jakobot választották meg, hetvenöt főből állottak. A helység sikeres megvédésében a vakmerőség mellett nem kis szerepet játszott a német élelmetesség is: a védők iparkodtak oly benyomást kelteni, mintha a város nagyobb császári hadtest által volna megszállva — e czéleből katonái egyenruhában strázsáltak a földszinczokon, melyekkel a várost körülvevették. Éjjel nagyszámú őrtüzet élesztettek az utcákon, a mellett a dobokkal és trombitákkal harcias zajt keltettek. Az ellenség időközben gyilkolva és gyujtogatva árasztotta el a Bánásgot. — Pancsova, Fehértemplom, Oraviczabánya, Kubin, Csakovár, a lángok martalékává lettek, a török lovasság Temesvárig portyázott — a Versecz ellen működő hadtest azonban midután elő-örsei véres fővel futottak meg a földbarrikádok alól, félrevezette magát a csel által és tartózkodott a döntő ostromtól. A versecziek, hogy titkuk el ne árultassék a városba hatolt idegen marodeurókat főbe lődözték. Bármily megfoghatatlan is, tény, hogy a 75 ember az ellenség által megszállt országrészben három hétig tartotta magát, s midőn a császár október 15-én ismét Dentáig hatolt elő, Hennemann eleje lovagolhatott ama jelentéssel, hogy: Versecz áll, 10 kincstári épület és raktárak érintetlenek. A török 147 helységet semmisített meg. . . A hadjárat továbbfolyása nem tartozik ide. Mielőtt a törökök véglegesen átszorították volna a Dunán, messzire kalandozó portyázók és a császári lovasság között a lovas csatározás egy felette érdekes neme keletkezett, mely egyes tiszteknek bő alkalmat nyújtott személyes bravourjuk bemutatására s mely kalandos részleteiben minden lovassági tisztnél, ki a Manlicher korát éli fájdalmas irigységet kelthet. Lelkiismeretes kronikásomban olvasom például, hogy Hofnungwold kapitány a Harrach-pánczélosoktól, szeptember 30-án 60 lovasal ráütött ama 300 fosztogatóra, kik aznap Kudriczot dúlták fel, 130-at levágtott közülök, 36 ot pedig elfogott. Ugyan e kapitány volt az, ki 40 lovassal 100 jancsárt Szent Jánostól Alibunáig kergetett. Buday Ignác báró főhadnagy a 8. sz. huszárezredtől okt. 8-án két szakasz huszárral összecsapott N-Rogán mellett 400 fosztogató spahival, a főhadnagy ketté hasította az aga koponyáját (némelek szerint maga a boszniai basa volt) mire a megrémült pogányok megfutottak.

1901. szeptember 10-én. Az ált. igazgatási főosztály: Dr. Stetina, miniszteri tanácsos, igazgató.»

A fentebbi rendelet bizonyára nagy lehangoltságot fog kelteni az egyesület tagjainak, valamint az érdekelte szülők és tanulók körében, mert a kereskedelmi miniszternek nagy hálával és köszönettel fogadott ezen jótéteménye, több mint 6 éven át sok szegénysorsú szülőn és tanulón segített. Lényegesen előmozdította a cseregyermek és gyermekjátosztársak (bonne) közvetítését és ezzel együtt a magyar nyelvnek terjesztését. Összekötő kapcsolatot létesített a különféle anyanyelvű szülők között, kik megismerkedvén, tisztelni, becsülni és szeretni tanulták egymást. A tanulók közvetítése most, a kedvezmény elvonása után nehezebben fog menni, de bizunk a jövőben, hogy az elvesztett kedvezményt ímsét vissza fogja nyerni egyesületünk.

Áthelyezés és kinevezés. A vallás és közoktatásügyi Minister Gosztonyi Jánost, állami főreáliskolánk közkezdveltségű tanárát, hason minőségben a nagyszabeni főgymnásiumhoz helyezte át. Helyére állami főreáliskolánkhoz Vogel Bauer Gyulát, arany fiatalságunk rokonszenves és kedvelt tagját nevezte ki tanárrá. Vogel Bauer Gy. az első verseczi ifjú, ki eddig középiskolánknál alkalmazást nyert és épen ezen körülmény folytán is kineveztetését polgárságunk a legnagyobb örömmel fogadta. Érdekes felemlíteni, hogy Vogel Bauer most kollegája lett egykori öreg tanárainak. Főreáliskolánk új tanára fogadja igaz szívből eredő gratulációinkat

Áthelyezés. Dobos András fehértemplomi kir. törvényszéki aljegyző kir. járás-

Buday főhadnagy, a későbbi Mária Terézia-lovag még azzal tűntette ki magát, hogy a hirhéd Boddan kapitányt, a török ravasz kémét, miután négy éjjen át lesett rá törbe esalta és elfogta. Ugy látszik, hogy a versecziek is farkas szemet kaptak, mert a verseczi lelvártár okmányai szerint Kormann polgármester mint önkéntes részt vett Új-Palánka ostrománál, mely alkalommal egy lovat ejtett zsákmánnyul. Versecz monográfiájának írójá, kitől adataimat kölcsönzöm, a verseczre vonatkozólag megjegyzi végül: „Hennemann és övéi ugyan nem adtak a háborúnak mas fordulatot, nem is szenvedtek hősi halált; de bár nem voltak iskolázott katonák, s nem voltak ellenállásra kötelezve, mégis életüket veszélyezteték hazájukért. Dicsőségük ezért nem csekélyebb, és utódaiknak kötelessége emléküket tisztelni.”

A védelemben résztvettek később számos kitüntetésben részesültek. Hennemann családját I. Ferenc király magyar nemességre emelte. A család, mint szerény földműves család ma is létezik. E harci epizódra emlékezve határozta el magát Ferenc király 1817-ben hogy Verseczet szabad királyi város rangjára emeli. A királyi oklevél ugyan máig sem lett kiállítva, de bár az 1886 évi XXI. t.-cz. is a „törvényhatósági városok” közé sorozza Verseczet, a város máig még a miniszteriumokkal szemben is következetesen használja a szabad királyi czimet.

A város czimerét a vártorony és a szőlő-venyige képezi. A szőlő-venyige háladosnak mutatkozott e tisztelet iránt és indáival áldáshozzám befutotta a vidéket, Verseczet Európa legnagyobb bormetelő helyévé téve.

A várostól sugar alakban futnak szét a szőlőbarázdák, behatolnak a rét nádasába, felkuszak a hegy lejtőjén, átugrának a szakadásokon, felmásznak a sziklakra, benyomulnak az erdő mélyébe, majd a hegység déli lejtőjén sűrű rendbe sorakozva, zöld tengerré folynak össze a messi láthatáron. . . A szőlőkben feküdt a versecziek gazdasága és büszkesége. 1880-ik évben a város területén tíz ezer hold jól művelt szőlő volt: a szüret jobb években egy millió akó bort eredményezett, ebből minden házszára háromszáz akó bor és kedvezőlen bor árak mellett is ezer forint tiszta jövedelem jutott. A boroknak állandó piacuk volt Londonban, Párisban, Nancyban, Brüsszelben, Zürichben, Oroszországban — és a verseczi vincerellérek csak hírből ismerték az európaszerte terjedő gazdasági válságot.

Azóta megváltozott minden. Nyolcz év előtt mutatkozott első ízben a verseczi azölőkben — a philoxera! A vincerellérek kezdetben mosolyogtak, aztán meghökkenetek, s mire meggyőződtek a göröcsövi rovar irtóztató pusztításáról, megrémültek. A szőlőindákkal fonnyadni kezdett a város jölöte, rövid nyolcz év hihetetlen változás idézett elő. A zöld barázdákban itt és ott fakó foltok tüntek fel, a foltok szeszélyes szökékekben szaporodnak a hegység egymástól távolosó részeiben, a rozsdafoltok nagyobbodnak és összefolynak. A szőlőhegyekben növekednek a fekete táblák — a kivágtott szőlők száma a vulkánikus talajon, hol tízes hegyaljai termett, most silány kukorica nyomorog. Ma már alig áll hateraz hold szőlő Versecz területén, ezeket si

biróságunkhoz albiróvá neveztetett ki. Fogadja őszinte gratulációinkat.

Hivatal átvétel. Miklós L. magyar. kir. erdész, ki néhai Mészáros János főerdész helyére a verseczi magy. kir. erdőgondnokság vezetőjévé neveztetett ki, tegnap vette át hivatalát, mely a Dr. Zemplényi-féle zsidóutcai házban nyert elhelyezést. Az új erdőgondnokot a legmelegebben üdvözljük.

Eljegyzés. Kiss Árpád 7-ik honvéd gyalogezredbeli számvevő őrmester eljegyezte Grönevald Julcsa kisasszonyt.

Halálozás. Scheich Antal verseczi polgár 17 éves egyetlen fia, József, a mult csütörtökön hosszas szenvedés után elhunyt. Béke hamvaira!

A temesvári kereskedelmi és iparkamra f. hó 25-én tartott ülésében a jövő évben rendezendő verseczi kiállítás czéljaira 2000 K. segélyt szavazott meg.

Szent Gellért ünnepe. A csanádi egyházmegye minden templomában a mult kedden ünnepi fényes isteni tiszteleteken emlékeztek meg Szent Gellért-ről, a ki varázsközzel szervevén Szent István által alapított egyházmegyét — mint azt maga megjövendölte — vértanúi halált szenvedett. De ünnepelte egyszersmind az egyházmegye első évfordulóját a velencei nagy zarándoklatnak is, melyet Szent Gellért méltó utóda, Desseffy Sándor, az áldott lelkű főpásztor vezetett. A temesvári székesegyházban tartott ünnepi hálaadó istentiszteleten maga Desseffy Sándor megyés püspök pontifikált, főpásztori díszben. Városunk lakossága szintén illő fénytel és igaz vallásossággal ünnepelte meg a védő szent napját. A róm. kath. templomban az ünnepi díszmisen Kruez Ferencz oraviczabányai apátplebános celebrált, és Dr. Szabó Márton s. lelkész predikált. A templomi éneklőkar Nocker egyházi karnagy vezetése alatt ritka precizitással Kempter zenés miséjét énekelte. Lászlóffy László köztisztelő.

Folytatás a mellékleten.

ellepte a pusztító rovar. A beteges sárga venyige termése alig jöhét számba, a szőlők legnagyobb része csak azért szőlő még mert gazdája sajnálja a törtés fáradságát. A büszke jölét után bekopogtatott a városba a nyomor. Azelőtt hallatlan esemény volt, s ma mar megszokott dolog, ha a szőlőbirtokos udvarán megszólal az árverési dob. Egy ideig még elkecseregett tusa folyt a szívósabb amerikai vincerellérek érdekében. Az amerikai veszős gazdag szüretet és új jölétetígert — a szőlők átültetése azonban nagy tökébefektetést és a szüretől való több évi lemondást igényel. Az idei szüret várakozáson felülnek ígérkezett, a kimerült venyige mintha összeszedte volna utolsó erejét, s a nyár délszaki forrósága kitünő minőségű bort jöcsit — a vincerellérek fellélegeztek.

A sors ugy akarta hogy fenéig írtások a megpróbáltatás keserű poharát. Julius 8-ik napján irtóztató iseniteltet járt le a városra, hallatlan vihar és jég alakjában. Tíz perc alatt tönkre volt téve a gazdák utolsó reménye — a kár milliókra rugott.

Es most? Az idén nem volt szüret Verseczen — s ezzel a vincerellérek nagy tömegére el van döntve a létét való küzdelem sorsa: a legedzettebb is elkecsereedett neki el kezéből a fegyvert. A szegénység és kétségbeesés bekopogtatott a büszke portákon, a nyakas paraszt-patricius napszámban nyomorog, és a delvidék németjei a kivitel egy új nemét indították meg: az emberkivittel Amerikába!

Pedig kár értük, békés polgárok, csendes munkások, kipróbált hazaiak és — türelmes adóztatók.

Az „utolsó törökjárat” és Hennemann csapatjának, hősiességének századik évfordulóját nem ünnepelte meg Verseczen senki. Midőn szeptember 21-ik napján a várhegy ormánál tekintetem alá a városra, a széles fásoros utcákon és a tágas tereken a lakosság a köznapias élet jözan köznyelven sürgött-forgott. A nap hajló félben volt, a csonka torony óriási hó-szú árnyat vetett a törmelékkel fedett hegy lejtőjére, fejem felett a távozó fecskék raja keringett a kék úrben, idegesen víjlongva.

Alant, a völgyben, a góttplom sűgár tornyaiban megkondulnak a harangok, s a kőrostélyból előtörő zugás diadalmasan szűrődik szét az enyhe bánási levegőben. Eszembe jutnak Vineta harangjai, melyek ércszavakkal zengik a meghaló dalát.

Éjszak felől egy szeszélyes alaku fekete felleg-fosz-lány gomolyodik a lehunyó nap óriási korongja elé. A város hirtelen árnyba borul, mintha az irtózatlan Sammael esattogatná tornyai felett denevér szárnyait.

Ott délen a szerbiai homok-hegyek fehér fényben villognak, a napsugárban csillogó ezüsfonál a Duna. Nem többé az illedelmesen áthidaló és megszabályozott szöke gyermek, hanem az öserejű Danubis, ki vállain bordta a nagy Szolimán gályaarját ki ismerte Hunyadyt és Kapisztránt, és látta lobogni Rozognyai Czezil „tengerzöld ruháját” — a férfúva izmosodott Danubius, ki keblére ölelte a szöke Tiszát és elragadta a zöldszemű Szávát, s most ujongva hőmpolygati örök habjait a felkelő napnak: anyja a Fekete enger ölébe.

Herczeg Ferencz.

Melléklet a „Délvidék“ szeptember hó 29-én megjelent 39-ik számához.

Folytatás a főlapból.

letben álló apátplébánosunk délben ünnepi lakomát adott, melyre a nagyszámú papságon kívül Dr. Seemayer K. hitközségi elnök, Várhelyi főreáliskolai igazgató, Boiger községi népiskolai igazgató, Bodó főkapitány, Dékány főreáliskolai tanár, Milleker egyh. jegyző stb. voltak hivatalosak. Várhelyi F. igazgató ritka eloquenciával előadott szép magyar beszéddel köszöntötte fel Lászlóffy apátot, köszönetet mondván azon szívélyes fogadtatásért, melylyel Verseczen találkozott, reméli, hogy a város összes számot tevő elemei egyetértve segítségére fognak lenni a magyar kultúra terjesztésénél. Eltette a lelkes magyar papot és szíves házi gazdát. Dr. Seemayer ugyancsak Lászlóffyra üritett poharat, Rottler Várhelyi igazgatót üdvözölte.

A „**Neue Werschetzer Zeitung**“ kolega, la-punk mult számában közölt udvarias felhívásunkra mult csőtörtőki vezércikkében az ő ismert modorával reflektálván, — kikap cik-künkéből egy passzust és azzal reánk akarja uszítani azokat, kik nem értvén magyarul nincs tudomásuk arról a mit irtunk. Komoly, elfogulatlan és szenvedélyességektől nem emberekkel lehet vitatkozni — de a „N. W. Z.“ kollega író emberei jelen állapotukban nem látszanak ilyeneknek, tehát most nem is lehet velük szóba állani. A mit mi irtunk az teljes egészében fentartjuk és majd meg is magyarazzuk. Politikába avatkozni nincs jussunk, azt nem is cselekedjük, de mint becsületen magyar irónak kötelességünk felszólalni azon igaztalan vádak ellen, melyekkel Herczegünket, a magyar irodalom büszkeségét, a mi bálványozásig szeretett és tisztelt barátunkat az elvakultság és szenvedélyesség saját szülővárosában — mely neki annyi jót köszönhet — széles nagy Magyarország minden művelt fiának nagy és méltó megbotrányozására minden jó izlést és közmorált megtagadó módon illeti. „A kinek nem köpönyege, ne vegye magára!“

Utolsó parkzene. Szép városi parkunkban a város által szubvencionált Keller-féle zenekar ma vasárnap rendezte ez évben utolsó nyilvános hangversenyét.

A helybeli községi kereskedő és iparos tanoncz iskolában a tanítások holnap hetfőn kezdetnek meg. Az iskola igazgatósága e helyen is felszólítja a mestereket és kereskedőket, hogy tanonczaikat pontosan küldjék az iskolába.

Jótekonycélú hangverseny. A verseczi férfi dalegylet október 12-én a fehértemplomi katonai zenekar közreműködésével a helybeli ág. h. ev. hitközség felszólítására táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. A nemes-szívű nagyjérdemű közönség pártfogásába ajánljuk ezen anyagi gondokkal küzdő hitközséget. A másort jövő számunkban hozzuk.

A verseczi polgárok által alapított Eöjertelep szőlő művelő kolonia községből írják lapunknak, hogy a f. hó 15-én rendezett »szüreti mulatság« minden tekintetben jól sikerült, különösen a »Magyar Dalárda« aratott kitűnően előadott dalaival nagy elismerést. A község népe hálával emlegeti orsz. gyűl. képviselőnk Herczeg Ferencz nevét, ki, mint már röviden említettük, Ipolyi jó nevű ismert magyar festőknél gyönyörű Mária oltár képet festetett és azt a fejrtelepi kápolnának ajándékozott. — A szüreti kilátások is jobbak Fejrtelepen, mint azt híresztelték. — Azoknak, kik a szüreti mulatságon felülfizettek, ez uton is köszönetet mond a »Magyar Dalárda« elnöke Schmidt Károly.

A f. évi október hó 1—3. kitűzött népfelkelési jelentkezések a képviselőválasztásokra való tekintettel további rendelkezésig elhalasztottak.

A m. kir. belügyministeriumnak f. évi 98.976. számú körrendelete alapján Seemayer János kir. tanácsos, polgármester úr az általános választási jegyzőkönyv, a szavazatszedő küldöttségek jegyzőkönyvei, a szavazási rovatos ívek és a választók névjegyzékének másolási díját akként állapította meg, hogy az első ívért 2 korona, minden további ívért pedig 50 fillér fizetendő. Minden megkezdett ív egész ívnek számít. A választók névjegyzékének másolataiért beadott kérvények bélyegmentesek. Ha a másolatok nem magánhasználatra szolgálnak, vagy folyamodó azok hitelesítését kívánja, ivenként 2 korona bélyegjegy adandó és hitelesítési illetve egyeztetési díj fejében 50 fillér fizetendő.

A gőzgépezők s kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által f. évi

október hó 19-én reggeli 8 órakor kezdve a m. kir. államvasutak műhely épületében fog megtartani. A vonatkozó szabályszerűen bélyegzett s felzerelt kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőhöz Temesvárott czimezve, legkésőbb a megelőző napon nyujtandók be.

Rendőri hír. A mult pénteken este a pancsovai uton levő nyilvános kutban egy idétlen kis csecsemő holtestét találták meg vizmerítés közben. A vizsgálatot megindították.

Ujság megrendelők figyelmébe. Kirchner J. E. özvegye könyv- és papirkereskedésében az összes kül- és belföldi lapokat meglehet rendelni. Ugyanott kaphatók mindenfajta »Divatlapok« és ujságok.

A délmagyarországi tanító egyesület temesvári convictusát ma vasárnap d. e. 11 órakor fogják ünnepélyesen megnyitni, mely alkalommal az ünnepi beszédet az egyesület fíradhatatlan és lelkes elnöke Schenk Jakab fehértemplomi polg. isk. igazgató fogja tartani. A convictusban, melynek megteremtése ismét meggyőző bizonyítékát szolgáltatja annak a jó szellemnek mely az egyesületben honol. 40 tanuló fog egyelőre ellátást nyerni Délmagyarországi tanítóink büszkének lehetnek ezenn szép alkotásukra. szívünkben kívánjuk, hogy az új kulturintézmány gyararapodjék, erősödjék, és teljesítse nemes hivatását.

Bucsúszó. Mindazon T. cz. barátaim és ismerőseimtől, kik verseczi működésem alatt rokonszenvével elhalmoztak, Nagyszében történt áthelyeztetésem alkalmából e helyen is szíves bucsut veszek, azon kérelemmel, hogy tartsanak meg jó emlékeztükben.

Gosztonyi János
magy. kir. áll. főgymn. tanár.

Szöllőbirtokosok figyelmébe. Azok a szőlőbirtokosok, a kik az állami szőlőtelepekről rendes áron óhajtanak szőlővesszőket, vagy ojtványokat beszerezni, felhivatnak, hogy vételajánlatukat az illető m. kir. borászati felügyelőséghez nyujtsák be. Ha pedig ingyen vagy kedvezményes áron óhajtják beszerezni a vesszőket vagy ojtványokat, ugy november 30-ig nyujtsák be a földmivélségi miniszteriumhoz czimzett kérvényt, még pedig szintén a borászati felügyelőség útján.

A megrongált bankjegyek beváltása. Most jelent meg a megsérült, megrongált, bepiszkolt tizkoronas bankjegyek beszedéséről szóló szabályzat. E szerint a véletlen folytán használhatatlanná vált bankjegyeket, a mennyiben valódiságuk iránt kétség nem forog fen, a bankintézetek beváltani kötelesek. A mennyiben pedig ilyen kétség fölmerül, előbb a bank bécsi központi hivatalának véleményét kéri ki. Ha a bankjegyből részek hiányzanak, akkor minden hiányzó 12 milliméteres széles és 8 milliméter magas négyszöletű területért tiz fillért vonnak le.

Örömhír a tisztviselőknél. A tisztviselők nagy örömmel fogadják a hirt, amit Budapestről jelentenek, a mely szerint jogos kérésük mégis meghallgatásra talal. A pénzügyministeriumban Lukács László pénzügyminister intézkedése következtében megkezdődtek a tisztviselőkérdés rendezésére vonytkozó előmunkálatok. A pénzügyminiszter első sorban a helyzettel kíván tisztába jónni s e végből megkeresést intézett az összes társmiszteriumhoz, a melyben kéri, hogy rövid idő alatt állítsák össze agankint az összes statusokat, kitüntetvén az alkalmazott tisztviselők fizetési és lakbér járandóságait, valamint az egyes ministeriumok rendelkezése alatt álló szolgálati ágak összes megállapított személyzeti kiadásait.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy színez oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett ferrierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot ma-

gyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hola megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 103 Elektron Building, Fort Wagne, Ind, Amerika. A levelek mindig bértmentesítendőek.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1900. október 1-től.

Fehértemplomból érkeznek:

4:49 reggel, 11:15 délben, 5:37 este.

Temesvár felé indul:

4:54 reggel, 11:20 délben, 5:54 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:20 délután, 10:23 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:34 délután, 10:33 este.

Becskerekéről érkeznek:

10:39 délelőtt, 9:39 este.

Becskerek felé indul:

5. — reggel, 2:38 délután.

Pancsováról érkeznek:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:20 este.

Lugosról érkeznek:

8:04 reggel, 5:41 este.

Lugos felé indul:

3:23 reggel, 1:36 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összekötöttésű vonatok 1:25 d. u. 7:40 este 7:15 regge Budapestről indul és Verseczre direct összekötöttésű van este 7 óra, este 10:10 (uj), reggel 8.15, d. u. 2.30.

33. szám. kv. 1901.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Ő csász. és ap. királyi felség által az 1901—1906 évre legkegyelmesebben egybehívott országgyűlésre küldendő képviselő megválasztása céljából Versecz város központi választmánya által a választás napja a Versecz városi választó kerületben f. 1901 évi október 6-ára tüzetett ki, mely napon a választás reggeli 8 órakor veendő kezdetét.

A választás vezetésére elnökül s egyszersmind az első szavazatszedő küldöttség elnökéül Rottler Ferencz, elnökhelyettesül s egyszersmind a második szavazatszedő küldöttség elnökéül Dr. Markovics György szavazatszedő küldöttségi elnök helyettesekül Dr. Seemayer Károly és Pavlovics Ignác, jegyzőül az első szavazatszedő küldöttségnél Pilcz Ede, jegyzőhelyettesekül Bernatsky Alfréd és Wrgovits Péter lettek megválasztva.

Ezen választásra két szavazatszedő küldöttség alakítottatott oly módon, hogy a városház nagyüléstermében működő küldöttség előtt az 1—2000 hszám alatt felvett választók; az ulésterem alatt lévő lépcsőházban működő küldöttség előtt pedig a 2000 hszámon felül, valamint a választók névjegyzékében esetleg hszám nélkül felvett választók fognak szavazni.

Közírré tétetik végül, hogy az 1874 évi XXXIII. t.-cz. V. fejezetében foglalt rendelkezések szerint:

A választásnál szavazati joggal csak azok bírnak, kik az országgyűlési képviselő választók 1901. évi állandó névjegyzékében foglaltatnak.

A szavazás nyilvánosan élőlőszóval történik.

Miután a megjelent választók a választási elnök által megállapított sorrend szerint szavaztak, a választási elnök legalább egy óra és két órán túl nem terjedő határidőt tűz ki, melynek lefolyta után többé szavazat el nem fogadtatik.

A választónak a választásnál semminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

A választót a választásnál irányadólag utbaigazitanivagy rábeszélni nem szabad. Kérdést a választóhoz csak a szavazatszedő küldöttségi elnök intézhet.

A szavazó helyiségben csak a szavazatszedő küldöttség tagjai a bizalmi férfiak, a közigazgatási tisztviselő és a jegyző mellé rendelt irnokok lehetnek jelen, ezeken felül mindaddig, míg a választók szavaznak, a városi tanács által kiküldött tagok és a jelöltek bizalmi férfiai által megjelölt városi lakos és végre a szavazásra beszóllított választók.

A városi tanács által a választás helyére két tag továbbá minden jelölt részére annak bizalmi férfiai által egy lakos nevezendő, kik mindaddig míg a választók szavaznak, a választók azonosságát ellenőrizni kötelesek.

A városi tanács köteles ezen hirdetményt a városban legalább 3 nappal a választás előtt a szokásos módon közírré tenni, a szavazó helyiség előtt és a város több helyén is kifüggeszteni.

Versecz thjf. város központi választmányának 1901. évi szeptember hó 17-én tartott ülésből.

Seemayer.
közp. választmányi elnök.

**Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet
Verseczen**

(cézgtulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.

9136 szám. — 1901.

Hirdetmény.

A közlő országgyűlési képviselőválasztás alkalmából a belügyminister vezetésével megbízott miniszterelnök úr ö Nagyméltósága által f. é. szeptember hó 10-én 99056. sz. alatt kiadott korrendelet értelmében a lakosság figyelmé felhivatik az 1878 évi V. t.-cz. 171—189 §§-aira az 1874 évi XXXIII. t.-cz. 93 104. §§-aira, továbbá az 1899 évi XV. t.-cz. 170—171 §§-aira, végül ezen utóbb idézett törvény 3 ik §-ának 2, 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., és 10. pontjaira, a 6. pont kapcsolatban a 7 és 9-ik szakaszokban foglalt határozmányokkal — és ezeknek következményeire

Fenti törvényes rendelkezések következőképp szólnak.

1878 évi V. t.-cz.

171. §.

A ki valamely gyülekezeten nyilvánosan, szóval, vagy a ki nyomtatvány, irat, képes ábrázolat terjesztése vagy közszemlére kiállításátálal büntett vagy vétség elkövetésére egyenesen felhív, ha a büntett vagy vétség elkövetett, mint felbújtó büntetendő.

Ha pedig a felhívás eredménytelenül maradt, a mennyiben ez a jelen törvény külön rendeletei alá nem esik: két évig terjedhető államfogházzal és két ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

172. §.

A ki a 171. §-ban meghatározott módon a törvény ellen, vagy a hatóságoknak törvényes hatáskörükben kiadott rendelete, meghagyása, határozata ellen engedetlenségre egyenes felhívást intéz vagy terjeszt: két évig terjedhető államfogházzal és ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri azt, a ki a 171. §-ban meghatározott módon valamely osztály, nemzetiséget vagy hitfelekeze tetgyűlöletre a másik ellen, ugyszintén azt is: a ki a tulajdon vagy a házasság ellen izgat.

173. §.

Öt évig terjedhető államfogházzal büntetendő az, a ki a 171. §-ban meghatározott módon a király személyének sérthetlenségét, a trónöröklés törvényes rendjét, az alkotmányos államformat vagy a törvény kötelező erejét megtámadja; ugyszintén az is ki az alkotmány egyes intézményei, a monarchia másik államával fennálló kapcsolat, vagy a magyar államot képező országok közt fennálló államközösség ellen, avagy a királynak, az országgyűlésnek, az országgyűlési bizottságoknak, vagy a közösügyek tárgyalására hivatott bizottságnak törvényes joga ellen lazít.

174. §.

A ki a törvény által büntetnek vagy vagy vétségnek nyilvánított cselekményt a 171 §-ban meghatározott módon magasztal, vagy valamely büntett vagy vétség elkövetőjét annak elkövetése miatt azon módon feldicsér vagy nyilvánosan kitüntet, hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

A bünvádi eljárás csak akkor indítható meg, ha a cselekmény elkövetése után három hó alatt a bíróságnál feljelentetett.

175. §.

Ha valamely csoport, azon célból, hogy személyeken vagy dolgokon erőszakot kövessen el, valakinek lakába, üzleti helyiségébe, vagy bekerített bitokába betör: a csoportnak mindenik tagja, a magánosok elleni erőszak büntette miatt, két évig terjedhető börtönnel büntetendő.

176. §.

Ha pedig valamely csoport nyílt helyen akár személyeken, akár dolgokon követ el erőszakot: mindenik tagja három évig terjedhető börtönnel büntetendő.

177. §.

A magánosok elleni erőszak vétségét követi el, és hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő: a ki a munkabér felemelése vagy leszállítása végett valamely munkás vagy munkaadó ellen erőszakot követ el, azt szóval vagy tettel bántalmazza, vagy erőszakkal fenyegeti.

Ugyanezen büntetés alá esnek azok is a kik gyarak, műhelyek, vagy azon helyiségek előtt a hol munkások dolgoznak, vagy a munkaadó, munkavezető lakása, illetőleg tartózkodási helye előtt összecsoportosulnak a végett hogy a munka megkezdését, vagy folytatását megakadályozzák, vagy pedig a munkásokat a munka elhagyására bírják.

178. §.

Azok, a kik valamely választót, erőszak vagy fenyegetés által, választási jogának szabad gyakorlatában megakadályoznak, történjék az akár országgyűlési képviselő, akár törvényhatósági bizottsági tag, vagy községi képviselő választásra nézve: a választási jog megsértésének vétségét követi el, és hat hónapig terjedhető fogházzal, valamint egyenként kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

179. §.

A választók összeírásával megbízott küldöttség elnöke, tagja vagy jegyzője a ki a választók összeírása alkalmával a jogosultnak talált választó nevét a választók névjegyzékébe nem írja be, ugyszintén az, a ki azon jegyzékbe olyan személy nevét írja be, a ki a küldöttség által jogosítottan nem talaltatott: két évig terjedhető börtönnel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri a központi választmány azon tagját vagy jegyzőjét is, a ki az ezen szakaszban meghatározott cselekményt, a választók névjegyzékének összeállításánál követi el.

180. §.

Azon közhivatalnok, a ki az országgyűlési képviselőválasztási törvény szerint, az összeíró küldöttség rendelkezésére bocsájtandó valamely okiratba hamis adatokat jegyez be, azon célból, hogy ez által valaki választó jogától jogtalanul megfosztassék, vagy jogtalanul választó legyen; ugyszintén azon küldöttségi tag, a ki a választásra, vagy a törvényhatósági, illetőleg községi bizottság összeállítására vonatkozó, vele hivatalosan közlött valamely okiratot meghamisít, vagy elikkaszt, megsemmisít, vagy használhatlanná tesz: két évig terjedhető börtönnel és két ezer frtig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri azon közhivatalnokot is, a ki az ezen szakaszban körülírt cselekményt a törvényhatósági vagy községi képviselőtestület alakítására szolgáló legtöbb egyenes adót fizetők jegyzékének összeállításánál követi el.

181. §.

Öt évig terjedhető börtönnel büntetendő a szavazatszedő küldöttség azon tagja, a ki a 178 §-ban megjelölt választások alkalmával:

1. a választási helyiségben, hivatalánál fogva átvett szavazási jegyet rendeltetésétől elvonja, vagy az által, hogy arra a szavazó beleegyezése nélkül más nevet ír, mint a mely azon az átvétel alkalmával írva volt, meghamisítja;

2. a szavazásra hasznalt golyókat vagy egyéb szavazási eszközöket kicseréli, azokból elvesz, vagy azokhoz hasonló neműt hozzátesz, vagy;

3. a szavazatot más jelöltnek nevére írja be, mint kire a választó szavazott; vagy oly választónak szavazatot ír be a ki nem szavazott; vagy nem írja be oly választó szavazatát, a ki szavazott.

4. a ki a szavazatok lastromát, vagy a szavazatokat tartalmazó tárgyakat rendeltetéséből elvonja, vagy megsemmisíti, vagy a szavazatok összeszámítását más módon megfusítja;

5. a ki a szavazatokat hamisan számítja össze.

182. §.

Egy évig terjedhető fogházzal büntetendő a szavazatszedő küldöttséghez nem tartozó azon egyén, a ki a 178 §-ban megjelölt választások alkalmával:

1. a neki átadott szavazati jegyet eltulajdonítja, vagy az által meghamisítja, hogy arra a szavazónak beleegyezése nélkül más nevet ír, mint a mely azon az átadás alkalmával írva volt?

2. a szavazásra hasznalt golyókat, vagy egyéb szavazási eszközöket kicseréli, azokból elvesz, vagy azokhoz hasonló neműeket jogtalanul hozzátesz;

3. a ki a szavazatok lajstromát vagy a szavazatokat tartalmazó tárgyat elveszi, vagy megsemmisíteti, vagy a szavazatok összeszámítását más módon megfusítja.

183. §.

Az 181 és 182 §§-ok eseteiben, bünvádi eljárás csak akkor indítható meg, ha a visszaélés ellen a választás alatt, vagy legfölsőbb 8 nappal a választás eredményének kihirdetése után, a küldöttség, vagy az ezt küldő hatóság előtt felszóllamlás történt.

184. §.

A ki másnak neve alatt szavaz, vagy jelentkezik a szavazásra: vétséget követ el, és egy hónapig terjedhető fogházzal és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés alá esik azon választó is, a ki egy választókerületben többször szavaz, vagy miután valamely választókerületben már szavazott más választókerületben is szavaz.

185. §.

A ki a választónak, vagy annak tudtával hozzátartozójának (78. §.) azon célból hogy az bizonyos jelöltre szavazzon, vagy ne szavazzon, vagy ha a szavazástól tartózkodják, pénzt vagy pénzürtéket, vagy más előnyt ad, vagy ígér: hat hónapig terjedhető fogházzal, és ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő azon választó is, ki a neki, vagy tudtával hozzátartozójának, a jelen §-ban megjelölt célból adott pénzt, vagy m s előnyt elfogadja.

186. §.

Három hónapig terjedhető fogházzal, és ötszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az: a ki az előbbi §-ban említett célból etet és itat; valamint az is, a ki ezen etetés és itatást elfogadja.

187. §.

Azon közhivatalnok, a ki hivatala hatáskörébe eső cselekménye, vagy arra vonatkozó ígérete által valamely választót bizonyos jelölt melletti vagy elleni szavazásra, vagy a szavazástól tartózkodásra bírni törekszik: két évig terjedhető fogházzal büntetendő.

188. §.

A jelen fejezetben meghatározott büntett vagy vétség elkövetői ellen, a büntetésen felül, a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztése is alkalmazandó.

Hivatalvesztés csak az ellen mondható ki, a ki a büntett vagy a vétség elkövetésekor közhivatalt viselt.

189. §.

178., 184., 185., 186., 187. §§. eseteiben: a bűnvádi eljárás csak akkor indítható meg, ha a cselekmény elkövetése után 30. nap alatt a bíróságnál feljelentették.

1874 évi XXXIII. t.-cz.

93. §.

Azon közhivatalnok vagy lelkész, ki a választók összehívására szükséges adatokat, illetőleg okiratokat a kellő időben ki nem adja, vagy azok kiadását megtagadja, az illetékes királyi törvényszék által 500 forintig terjedhető bírsággal büntetendő.

94. §.

A ki saját vagy más nevének a választók névjegyzékébe leendő felvétele, vagy a felvettnek abból való kitörlése végett az összeíró kuldöttség, vagy a központi választmány előtt tudva hamis, hamisított vagy lényegében valótlan tartalmú okiratot használ, 500 forintig terjedhető bírsággal, vagy 3 hónapig terjedhető fogsággal büntetendő.

95. §.

Azon kuldöttségi tag, ki a vele hivatalosan közölt okmányokat meghamisítja, vagy azokat elikkasztja vagy megsemmisíti, továbbá az, ki a választók vagy a szavazók névjegyzékét meghamisítja, a választói jognak 3 évre felfüggesztésével, 2 évig terjedhető börtönnel és 2000 forintig terjedhető bírsággal büntetendő.

96. §.

A ki a választónak, vagy családja valamely tagjának azon célból, hogy bizonyos jelöltre szavazzon, vagy a szavazástól tartózkodjék, vagy mert valamely jelöltre szavazott, vagy nem szavazott, pénzt, értéket, vagy más előnyt ad, vagy ígér, vagy azt valamely előny elvonásával fenyegeti, a választói jognak 3 évre felfüggesztésével s 100 forintig terjedhető bírsággal, vagy 6 hónapig terjedhető fogsággal büntetendő.

Ugyanazon büntetés alá esik azon választó is, ki a neki, vagy tudtával családja tagjának a jelen §-ban megjelölt célból adott pénzt, pénzértéket, vagy más előnyt elfogadta.

97. §.

Az előző (96.) §-ban kitűzött büntetéssel sújtandó az is, a ki azon §-ban említett okból etet itat, valamint az is, ki ezen etetést és itatást elfogadja.

98. §.

A ki nyilvánosan, szóval vagy irat terjesztése által a tulajdon sérthetlensége, valamely nemzetiség osztály vagy hitfelekezet ellen törvénytelen fellépésre izgat, ugyancsak a ki a törvények vagy törvényes felelőség elleni engedetlenségre lázít, választói jogának 3 évre felfüggesztésével és 1500 forintig, vagy egy évig terjedhető fogsággal büntetendő.

99. §.

A ki nyilvánosan, szóval vagy irat terjesztése által a király személyének sérthetlenségét megtamadja, a ki az ország alkotmányának törvénytelen módon való megváltoztatására vagy a magyar állam egysége ellen izgat, választói jogának 3 évre való felfüggesztésén felül 1 évtől 5 évig terjedhető börtönnel büntetendő.

100. §.

A ki valamely választót, választói jogá-

nak gyakorlatában erőszakkal, vagy büntetésre méltó cselekmény által fenyegetéssel megakadályoz, 500 forintig terjedhető bírsággal vagy 3 hónapig terjedhető fogsággal büntetendő.

A kik pedig a választási helyen erőszakot használnak a végett, hogy a választás meg ne kezdethessék, félbeszakíttassék, vagy pedig meghusítottassék, a választói jognak 3 évre felfüggesztésével és 1 évtől három évig terjedhető börtönnel büntetendők.

101. §.

Ha a 95., 96., 100. §§-ban foglalt hamisítás vagy visszaélés közhivatalnok, vagy községi előljároság által követettik el, ezen cselekmény súlyosabb beszámítás alá esik, s ennek elkövetői ellen az ugyanazon §§-ban kiszabott büntetésen felül hivatalvesztés is mindig kimondandó.

102. §.

A ki másnak neve alatt szavaz, vagy másnak neve alatt jelenti be magát a szavazásra vagy a ki egy kerületben kétszer vagy több helyütt szavaz, ugy az is ki mindezen visszaélésekhez tudva segédkezet nyújt, 2000 forintig terjedhető bírsággal, vagy 6 hétig terjedhető fogsággal, esetleg hivatalvesztéssel büntetendő.

103. §.

Ki a választás színhelyén a rendet zavarja vagy oda fegyvert vagy botot visz, és azt a rendre ügyelő közeg felhívására rögtön át nem adja, az illetékes közigazgatási hatóság által rendőri uton három naptól egy hónapig terjedhető fogsággal büntetendő.

104. §.

A párt, vagy jelölt zászlóját, jelvényét imaházra, állami, törvényhatósági, városi vagy községi középületre, vagy nyilvános iskolára kitűzni tilos; tilos továbbá a zászló vagy jelvény erőszakos eltávolítása oly helyről hova azoknak kitűzése törvényesen meg van engedve.

Nyilvános pártgyűlés, pártünnepe, körmenet, rendezett tanácsu városokban polgármesternél, másutt a törvényhatósági tisztviselőnél, s ha ilyen helyben nincs, a községi előljároságnál a megelőző napon mindig bejelentendő ezeken a polgármester, illetőleg tisztviselő személyesen jelen lehet, az előljároság pedig magát megbízott által képviselheti.

A ki a zászlót, jelvényt a fentebb megjelölt tiltott helyekre kitűzte, vagy kitűzést elrendelt, vagy ki a zászlót vagy jelvényt oly helyről hová annak kitűzése megengedve van, erőszakosan eltávolítja vagy megrongálja, vagy a be nem jelentett nyilvános pártgyűlést, pártünnepeket, körmenetet rendezte, a közigazgatási hatóság által rendőri uton 100 forintig terjedhető bírsággal, vagy 20 napig terjedhető fogházzal büntetendő.

A tiltott helyre tűzött zászlót, jelvényt az előljároság eltávolítani köteles.

1899. évi XV. t.-cz.

170. §.

Az a lelkész, vagy vallási szertartás teljesítésére jogosított, vagy egyházi tisztviséget viselő más személy, a ki a vallás szertartásainak végzésére rendelt helyiségben vagy vallásos jellegű gyülekezeten a választás eredményének befolyásolását célzó nyilatkozatot tesz;

vagy a ki abból a célból, hogy egy vagy több választó bizonyos jelöltre szavazzon, vagy ne szavazzon, vagy a szavazástól tartózkodjék, az egyházi kegyzerekben való részesítés tesz ígéretet, vagy egyházi fenyegetés alkalmazásával, vagy a kegyzerek elvonásával vagy túlvilági büntetéssel fenyeget;

vagy a ki a vallási tisztelet tárgyait vagy olyan tárgyakat, a melyek egyházi szertartások végzésére rendelvek, a választók gyülekezeten vagy választási menetben használ;

vagy a ki ily tárgyaknak, ha azok felett ő rendelkezik, ezen célra való használatát megengedi egy évig terjedhető államfogsággal és ezer koronaig terjedhető pénzbüntetéssel, valamint politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésével büntetendő.

171. §.

A ki vallási tisztelet tárgyait, vagy olyan tárgyakat, melyek egyházi szertartások végzésére rendelvek, választók gyülekezeten, vagy választási menetben használ, — ha a 170 §-ban meghatározott eset nem forog fenn — három hónapig terjedhető fogházzal és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésével büntetendő.

3. §.

A választás érvénytelen és annak megállapítása kérvény útján kérhető:

2. ha a képviselő a választónak, vagy ennek tudtával hozzátartozójának, azon célból, hogy az ő reá szavazzon, vagy bizonyos jelöltre ne szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, pénz, vagy pénzértéket, vagy más előnyt ad, vagy ígér, ugyancsak ha a képviselő ily cselekményben részes vagy abba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett;

3. ha a képviselő valamely választót vagy ennek hozzátartozóját azon célból, hogy a ő reá szavazzon, vagy bizonyos jelöltre ne szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, oly előny elvonásával fenyeget vagy befolyásolni törekszik, a melyet az illető valamely visszeljesítés mellett vagy-e nélkül, de jogosan bír, vagy ily cselekményben részes, vagy abba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett;

4. ha a képviselő valamely választót erőszak vagy fenyegetés által választó jogának szabad gyakorlatában megakadályozott, vagy ily cselekményben részes, vagy abba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett;

5. ha a képviselő, a ki a választás alkalmával közhivatalt viselt, hivatali hatáskörébe eső cselekménye vagy erre vonatkozó ígérete által valamely választót arra bírni törekedett, vagy hivatali hatalmával visszaélve arra kényszerített, vagy pedig hivatali alárendeltjét arra utasította, hogy ő reá szavazzon, vagy bizonyos jelöltre ne szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, továbbá ha hivatali alárendeltjét ebből a célból hivatali hatalmának felhasználására utasította, vagy ennek a jelen pontban meghatározott valamely cselekményében részes vagy abba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett.

6. ha a képviselő általános képviselőválasztásoknál a választási határidőt kitűző belügyministeri rendeletnek a hivatalos lapban való közzétételétől; időközi választásoknál azon naptól kezdve, a melyen a képviselőház vagy annak elnöke az új választást elrendelte, a választási eljárás befejeztéig a kérdéses választásra jogosult választókat: azon célból, hogy ő reá szavazzanak, vagy hogy a szavazástól tartózkodjanak, eteti vagy itatja, vagy ily cselekményben részes, vagy abba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett;

7. ha a képviselő a kérdéses választást megelőzőleg 3 hónapon belül azon célból, hogy a választás eredményét befolyásolja, — gyülekezeten nyilvánosan, szóval vagy nyomtatvány, irat, képes ábrázolat terjesztése vagy közszemlére kiállítás által büntett vagy vétség elkövetésére egyenesen felhívott, vagy a törvény ellen vagy a hatóságoknak törvényhatás korukban kiadott rendelete, meghagyása határozata ellen engedetlenségre egyenes felhívást intézett vagy terjesztett, vagy ily cselekményben részes;

8. ha a képviselő a 7. pontban meghatározott módon, időben és célból valamely osztályt nemzetiséget vagy hitfelekezetet az állampolgárok vagy egy részük ellen gyűlöletre izgatott; vagy ha a magyar államot képező országok közt fennálló államközösség ellen, vagy a magyar állam területi épsége és egysége ellen egy nemzet politikai egysége ellen, ugyancsak, ha a tulajdon vagy a hazaság jogintézménye ellen izgatott, vagy törvény ellenére magán vagy köztulajdonnak felosztásával ámitott vagy ily cselekményben részes!

9. ha a képviselő:

a.) a kérdéses választást megelőzőleg három hónapon belül, a vallás szertartásainak végzésére rendelt helyiségben, vagy vallásos jellegű gyülekezeten a választás eredményének befolyásolását célzó nyilatkozatot tett;

b.) abból a célból, hogy egy vagy több választó ő reá szavazzon, vagy bizonyos jelöltre ne szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, az egyházi kegyzerekben való részesítésre tett ígéretet, vagy egyházi fenyegetés alkalmazásával, vagy a kegyzerek elvonásával, vagy túlvilági büntetéssel fenyegetett;

c.) a vallási tisztelet tárgyait, vagy olyan tárgyakat, melyek egyházi szertartások végzésére rendelvek, a választók gyülekezeten, vagy választási menetben használ;

d.) vagy ily cselekményben részes, vagy abba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett;

10. ha a 2., 3., 4., és 9. pontokban meghatározott cselekményeket más valaki követte el és bebizonyítatik, hogy oly választó, kivel szemben a fent meghatározott cselekmények

valamelyike elkövetett, a képviselőre szavazott, vagy pedig a szavazástól tartózkodott, és a képviselő az érvényes szavazatok általános többségét el nem nyerte. (4. §)

7. §.

Nem esik az 1878. évi V. t.-cz. 185. és 186. §§-ai és a jelen törvény 3. §-a alá:

a) választóknak a választás helyére való szállításra és visszaszállításra.

Ha a szállításra és visszaszállításra a kérdéses választókerületben szavazásra jogosult választó, vagy vele egy háztartásban élő hozzátartozója fogadtatik fel: a fuvarozási díj nem lehet nagyobb azon összegnél, a melyet a szabályrendelet (8. §.) megállapít. Az ezt túlhaladó összeg vesztegetés céljából adottnak tekintendő:

b) oly választókerületekben, melyek több községből állanak, a választóknak szükséges ellátása a választás helyén, és annak ideje alatt.

A megengedett szükséges ellátásnak túlhá- gása, úgy az 1878. évi V. t.-cz., mint a jelen törvény szerint etetésnek és itatásnak tekintendő; c) választóknak a zászlókkal és csekély értékű jelvényekkel való ellátása.

Választóknak szállítás vagy szükséges ellátás ugyiszintén zászlók és jelvények helyett pénz nem adható.

9. §.

Nem tekintendő etetésnek és itatásnak, és mint ilyen nem esik az 1878. évi V. t.-cz. 186. §-a és a jelen törvény 3. §-a alá:

a) ha tekintettel a megvendégelt személyekre, a megvendégelés alkalmára és egyéb körülményeire, világosan kitűnik, hogy a megvendégelés nem azon célból történt, hogy az illetőknek szavazása ez által befolyásoltassék.

b) egy nagyobb választásnak szokásos alkalmakkor, — a képviselő által saját házában vagy azon kívül történt megvendégelése ha az a szokásos vendéglátásnak határain túl nem terjed.

Versecz város tanácsának 1901. évi szeptem- beer hó 21-én tartott üléséből.

Seemayer

kir. tanácsos polgármester.

5535 szám. — 1901.

Hirdetmény.

Az 1887. évi XXII. t.-cz. 4 §-a alapján a tanonczintézetek és tanoncziskolák növendékei életük 12 évének betöltése előtt újra oltandók.

Felhivatnak ennél fogva a tanulók és tanonczok szülei és gondnokai, hogy a 12 éves kort már elért közép vagy tanoncziskolát látogató gyermekeik vagy gondnokoltjaik újra oltás legfőbb október hó 1-éig eszközöltessék s annak megtörténtét bizonyítvánnyal igazolják, mert ezen határidő letelte után az újraoltások hivatalosan fognak eszközöltetni.

Rendőrkapitányság,

Verseczen, 1901. szeptember 10-én.

Bodó rendőrkapitány.

Mesés Hihetetlen!

olcsók a mi általános kedvelt és sok elismerés által kitüntetett és

10-féle órai különlegességünk pedig

Finom Nickel-Remontoir kitűnően szerkesztve. 36 óras, legjobb gépezettel. Kr. 5.—

A kedvelt Rosskopf féle Nickel-Anker-Remontoir " 8-50

Fekete-aczel-Remontoir 3 aczél fedéllel " 7-50

Fehér fém, kettős fedél és aranyzüllel " 7-40

Goldin-Remontoir. 3 Goldin fedéllel " 7-50

Órási Nickel-Anker " 10.—

Legjobb Ezüst-Remontoir kettős aranyzüllel " 8-20

Ditto, hölgyeknek " 9.—

Legj. bb Anker-Ezüst-férfióra 3 ezüst fedéllel " 13.—

Ditto, Tula-Ezüst. " 15.—

Minden óra legalább három darab fazonkinti vételnél, vámmentes. Redel- menyek vagy az összeg előleges beklüldése után esetleg utánvétellel rögtön, utnak indit- tának. Csere megengedettik. Óráink elis- mert ólcsó árú igen sok óras és keres- kedőnek jó és biztos jövőjének elősegítői.

Kommen S. és tsa. Bassel
(Schwajez)

Órák nagyraktára.
Füzület: **Bregenz (Vorarlberg.)**
Levél díj 25, levelezőlap 10 fillér.

8733. szám. — 1901.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a népfel- kelési időszaki jelentkezés Versecz városában 1901. évi október hó 1., 2., 3-án fog meg- ejtetni.

Felhivatnak tehát a Verseczen tartozkodó valamennyi katonailag kiképzett valamint azon katonailag ki nem képzett népfelkelők, kik ajánlati lappal el vannak látva, hogy a fenti fenti napokon és pedig 1865—1868 években születettek október hó 1-én az 1862—1864 években születettek október 2-án és az 1859—1861 években születettek pedig október hó 3-án mindenkor a városháznál a törvényes követ- kezmények terhe alatt jelenjenek meg.

Verseczen, 1901 évi szeptember hó 9-én.

Seemayer

kir. tanácsos, polgármester.

9231 szám — 1901.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministerium- nak f. é. szeptember hó 13-án 2631 eln. sz. alatt kelt körrendelete alapján a nagyméltóságú m. kir. pénzügyministeriumnak f. é. szeptember hó 2-án kelt következő rendelete ezennel közhírré tétetik.

Rendelet

az o. é. 10 forintos bankjegyek behívása és be- vonása tárgyában.

Az Osztrák-magyar bank a jelenleg forga- lombban levő 1880. évi május hó 1-ről keltezett ausztriai értékű 10 forintos bankjegyeket behívja és bevonja.

Az Osztrák-magyar bank alapszabályainak (1899 évi XXXVII. t.-cz.) 89. cikke alapján a m. kir. kormány és a birodalmi tanácsban kép- viselt királyságok és országok kormánya, az Osz- rák-magyar bank főtanácsával egyetértőleg elha- tározták, hogy a bevonás az Osztrák-magyar bank mellékelt hirdetményében foglalt határozmányok szerint történjék.

Budapestben, 1901. évi szeptember hó 2-án.

Hirdetmény

az Osztrák-magyar bank 1880. évi május hó 1-ről keltezett o. é. 10 forintos bankjegyeinek bevonása tárgyában.

A jelenleg forgalomban lévő, 1880. évi má- jus hó 1-ről keltezett ausztriai értékű 10 forintos bankjegyek behivatnak és bevonatnak.

E tekintetben a magyar kir. kormány és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és or- szágok csász. kir. kormánya az Osztrák-magyar bank főtanácsával egyetértőleg a következőket állapították meg:

1. A jelenleg forgalomban lévő, 1880. évi május hó 1-ről keltezett ausztriai értékű 10 forin- tos bankjegyeket az Osztrák-magyar bank fő- és fiókintézetei 1903. évi február hó 28-áig fizeteskép és átváltás végett fogadják el.

2. 1903. évi március hó 1-től augusztus hó 31-áig ezeket a bankjegyeket az Osztrák-magyar bank budapesti és bécsi főintézetei ugyan még fizeteskép és átváltás végett, a többi bankintéze- tek azonban már csak átváltás végett fogadják el.

3. 1903. évi szeptember hó 1-től kezdve a behívott, 1880. évi május hó 1-ről keltezett ausz- triai értékű 10 forintos bankjegyeket az Osztrák- magyar bank többé fizeteskép nem fogadják el, úgy hogy 1903. évi augusztus hó 31-én a bank- jegyek bevonásának utolsó határideje lejár.

Ettől az időponttól kezdve e behívott bank- jegyeket már csak az Osztrák-magyar bank bu- dapesti és bécsi főintézetei átváltás végett fogad- ják el.

A fiókintézetek 1903. évi szeptember hó 1- től kezdve ily bankjegyeket csakis külön kére- lemre, az Osztrák-magyar bank főtanácsának en- gedélye folytán térítik meg.

Ezen engedély kieszközlése végett a megté- ritendő jegyek a fiókintézeteknél jegyzéssel nyuj- tandók be.

1909. évi augusztus hó 31-ike után az Osz- trák-magyar bank többé nem koteles (alapszabá- lyok 89. cikke) a behívott, 1880. évi május hó 1-éről keltezett ausztriai értékű 10 forintos bank- jegyeket beváltani vagy felcserélni.

Bécs, 1901. évi szeptember hó 2-án.

Osztr.-magyar Bank.

Versecz város tanácsának 1901. évi szept- ember hó 2-án tartott üléséből.

polgármester helyett

Weifert Károly, főjegyző.

TROPON-SÜTEMÉNYEK

a legízletesebbek és a legtáplálóbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)

igen jóízű teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON - KÉTSZERSÜLT

tablálóbba a közönséges kétszersülnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-

KÉTSZERSÜLT zsirtalan és azért igen könnyen emészthető süte- mény gyöngygyümölcs számára.

TROPON-DIABETIKUS

KÉTSZERSÜLT elenyésző csekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbetegség legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerháznál kaphatók.

Utbaigazítást ad:

Dr. RÖDER ÉS TARSA,

Dr. LASZLÓ FRIGYES,

Budapest, VI., Gyár-u. 7.

osztr. magyar Tropon- és táplálást gyárai

Klosterneuburg—Bécs.

Törköly,

Szilvorium, Rum és finom likőröket

bárki hideg uton minden készülék nélkül ki- tűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

WATTERICH A.

Budapest,

VII., Dohány-utca 5. szám.

Sörmérő-készülékek, czikkek a borkezeléshez,

minden borbetegség elleni szerek.

Első és legrégibb üzlet e szakmában

Fennáll 30 év óta.

Mellékjövedelem.

Intelligens urak, foglalkozásukra való tekintet nélkül, minden állással összeférő mellékjövedelemre tehetnek szert.

Nem kell hozzá sem szakismeret, sem nagy fáradság.

Barátaink, ismerőseik körében kell csak tevékenységet kifejtjenök e minden kétségen felül tiszteltetelmű mellékjövedelmi forrás- nak minél nagyobb mértékben való kiak- názása végett.

Teljes felvilágosítás azonnal adatik.

Akik erre vállalkozni hajlandók, küldjék pontos címmel ellátott ajánlataikat, (me- melyek rögtön továbbítatnak) „Mellékjövede- lem“ jellege alatt az

„ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ“ hirdetési osztályához,

Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.

Egy svajczi csoda.

Az alatt jegyzett órák utánvét mel- lett küld minden személynek, legyen az bármely osztályú, a kereskedői világban még nem létezett árban

csak 3 koronáért
vámmentesen 1 kitűnő 24 óra járatu órá, 3 évi jótállás mellett.

Ezenkívül kap ez órák minden egyes megrendelője egy aranyozott, finom ízléssel összeállított láncot ingyen hoz- zácsomagolva. Ha az óra meg nem felel úgy szívesen kicseréljük, esetleg az óz- szegyet visszaszármaztatjuk. Egyes egyedül kapható a

Svajczi óra-nagyraktár-vállalatnál Basel-Horbürg (Svajcz.)
Behozható hogy sok ezer ily órá a legnagyobb meglepédesre szállítottunk.